

Dagboek van een getuige
Vanuit België
(Roberto J. PAYRO voor *La Nación*)

Brussel, maandag 27 juli (1914)

De ochtendkranten brengen niets nieuws, maar de onrust is toegenomen. Op de lanen hebben de flaneurs - die nu al een hele week hun huizen, hun kantoren en handelszaken niet meer verlaten - plaatsgemaakt voor zakenmensen, politici, de burgerij en de intellectuelen die teruggekeerd zijn uit hun buitenverblijven.

De discussies zijn gepassioneerder en men wijst bijna unaniem Oostenrijk met de vinger. Het publiek verzamelt zich daar waar je nieuws kan vinden, bijvoorbeeld in Saint-Hubert galerij, waar het kantoor van *La Gazette* zich bevindt, aan de Beurs en in de best gefrequenteerde cafés. Niemand spreekt meer over het proces van mevrouw Caillaux, noch over het proces Wilmar, of iets anders dat niet te maken heeft met de mogelijkheid van een internationale oorlog, een oorlog die iedereen vreest.

Het is ongetwijfeld zo dat het aanzicht van de stad is veranderd, en dat apathie van gisteren slecht een uiting was van het soort mensen dat zich bezigt met flaneren, zich niet bewust van iets dat zich buiten haar kleine kringen afspeelt. Als de situatie echter voortduurt, zullen ook zij zich moeten roeren, omdat de gevolgen van een oorlog niemand zal sparen.

De Beurs opende, zoals gebruikelijk, om 11u30, maar al snel deed zich een buitengewoon schouwspel voor. Overal waren er groepen die op heetgebakerde toon de gebeurtenissen en de situatie die in alle buitenlandse markten gecreëerd was door de paniek, veroorzaakt door het Oostenrijks ultimatum aan Servië, bespraken.

Men vreest voor een catastrofe en men eist dat de beursgang opgeschort wordt. De voorzitter van de Beurs, die zicht tot de gemeente heeft gewend om de nodige bevoegdheden te vragen, is teruggekomen, met de toestemming om de beursoperaties stil te leggen, een situatie die zich voor de eerste maal voordoet, als men de feestdagen niet meetelt.

De hele middag komen er tegenstrijdig nieuwsberichten toe, en het publiek wordt op elk moment heen en weer geslingerd tussen hoop tot wanhoop. Kranten vermenigvuldigen hun edities, maar brengen geen positief nieuws. Sommigen hopen dat Oostenrijk de oorlog niet zal verklaren, dat Duitsland zal tussenkomen, dat de zowel verstandig als de tijdige bemiddeling van Engeland zal voorkomen dat de vijandelijkheden uitbreken, en men op een rustige manier, via bemiddeling van de grootmachten, de zaak zal afhandelen. Het tribunaal in Den Haag zegt een woord, alsof het zich beschouwt als een instelling zonder enige autoriteit onder deze ernstige omstandigheden ...

Roberto J. Payro

Copyright, 2014 : Nathaniel BOVIN, voor de
Nederlandstalige vertaling

PAYRO ; « *Desde Bélgica. Diario de un testigo (1)* », in
LA NACION ; 08/09/1914.